

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/76/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123010364
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123010364.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov Mgr. Kristíny Ferencziovej a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 22.03.2023, č.k. 2PP/13/2023-62, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14.9.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona tak, že zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., bytom A. XXXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, zo 14.02.2023 na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 31T/51/2022 - 243 z 20. júla 2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 3To/67/2022 - 313 zo 4. októbra 2022 podľa § 348 ods. 1 Trestného zákona vo výmere 9 (deväť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý na základe uznesenia Okresného súdu Trnava sp. zn. 35Nt/54/2022 z 20. januára 2023 vykonáva v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

2. Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva na podanie sťažnosti.

3. Podanú sťažnosť odôvodnil odsúdený ručne písaným podaním zo dňa 01.04.2023, v ktorom poukazuje na to, že za predchádzajúce trestné činy ako aj priestupky už bol potrestaný, jeho trestná minulosť nemá stupňujúci charakter, teda páchanie závažnejšej trestnej činnosti. Poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorý uviedol, že vytýkanie trestnej minulosti pri podmiennečnom prepustení je neprípustné, nakoľko si za skutky tresty vykonal. Poukazuje na to, že v hodnotení Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou nebol konštatovaný žiadny negatívny poznatok k jeho osobe. Disciplinárne odmenený nebol z dôvodu, že nebol v ústave dostatočne dlhý čas. Od doby, kedy podal žiadosť o podmiennečné prepustenie došlo k jeho zaradeniu na pracovnú pozíciu v spoločnosti Terminals. Má za to, že splnil všetky materiálne podmienky potrebné pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Po prepustení chce viesť riadny život, zamestnať sa a starať sa o rodinu.

4. Pre časový odstup od vydania napadnutého uznesenia si sťažnostný súd pred rozhodnutím o sťažnosti odsúdeného zabezpečil aktualizované hodnotenie z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou. Z hodnotenia doručeného sťažnostnému súdu dňa 28.08.2023 vyplynulo, že odsúdenému pribudla jedna disciplinárna odmena, dňa 15.08.2023 udelením mimoriadneho povolania návštevy za dlhodobé pozitívne výsledky dosahované pri plnení pracovných povinností. Disciplinárne trestaný nebol. Odsúdený naďalej plní ciele programu zaobchádzania a záver hodnotenia o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zo dňa 21.02.2023 zostáva nezmenený.

5. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
b) konanie predchádzajúce týmto výkonom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

6. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

7. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

8. Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmienčné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia uvedeného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Návrh odsúdeného zamietol z dôvodu, že hoci odsúdený spĺňa formálnu podmienku (vykonanie potrebnej časti trestu odňatia slobody) ako aj prvú materiálnu podmienku (vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie), nespĺňa druhú materiálnu podmienku (dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu).

9. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvého stupňa pri vyhodnotení prvej materiálnej podmienky konštatuje, že odsúdený nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody z výkonu väzby 4. októbra 2022 a 31. januára 2023, kde bol na základe uznesenia preradený do ústavu s nižším stupňom stráženia, teda ani v jednom z ústavov na výkon trestu odňatia slobody (Leopoldov, Hrnčiarovce nad Parnou) nebol dosť dlho na to, aby si mohol vytvoriť podmienky na udelenie disciplinárnej odmeny. Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nebol ani disciplinárne potrestaný. Za danej situácie je veľmi náročné rozlíšiť medzi prispôbením sa podmienkam na výkon trestu odňatia slobody (odsúdený už navyše v minulosti bol vo výkone trestu) a polepšením správania počas výkonu trestu odňatia slobody. Súd prvého stupňa konštatuje, že vychádzal z toho, že v jeho správaní neboli zaznamenaná žiadne negatívne poznatky. Taktiež prihliadol na skutočnosť, že odsúdený si svojim vystupovaním a správaním vytvoril za relatívne krátku dobu podmienky na vyhovieň jeho návrhu na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody preradením z ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

10. Pri posudzovaní druhej materiálnej podmienky poukázal na menej priaznivú resocializačnú prognózu a jeho trestnú minulosť. Prvostupňový súd uvádza, že prokurátorka správne poukázala na skutočnosť, že odsúdenému už v minulosti bola daná exkluzívna šanca na preukázanie samému sebe i spoločnosti, že je schopný viesť riadny a normálny život bez páchania akejkoľvek protiprávnej činnosti. Vzhľadom na to, že odsúdený sa v skúšobnej dobe podmienčného prepustenia vtedy neosvedčil a aj po vykonaní zvyšku trestu odňatia slobody naďalej dochádzalo z jeho strany k páchaniu trestnej činnosti, súd nemal na základe akej objektívnej skutočnosti uveriť slovám odsúdeného na verejnom zasadnutí, že tento chce svoj život od základov zmeniť a prioritou bude pre neho jeho rodina. Je potrebné podotknúť, že o návrhu odsúdeného na podmienčné prepustenie sa rozhoduje výlučne na základe objektívnych skutočností. Objektívne skutočnosti vypovedajú v neprospech odsúdeného, že by sa mohol vyskytnúť problém a nie je možné dôvodne očakávať, že by odsúdený v prípade podmienčného prepustenia na slobodu viedol riadny život. Oboznámené priestupky boli väčšinou proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, ale objavili sa aj priestupky závažnejšieho charakteru. Pokiaľ ide o páchanie trestnej činnosti, táto bola opakovane zaznamenaná a počet záznamov v odpise registra trestov v priebehu rokov narastal. Toto viedlo aj k tomu, že kým na začiatku boli odsúdenému ukladané podmienčné tresty odňatia slobody a Okresný súd Bratislava I podmienčne prepustil odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, tak následne už Okresný súd Galanta, ktorý doteraz rozhodoval vo všetkých trestných veciach odsúdeného, pristúpil k ukladaniu najprísnejšieho trestu v našich podmienkach - nepodmienečného trestu odňatia slobody. Aj napriek tomu, že odsúdenému začala na základe právoplatného trestného rozkazu sp. zn. 1T/95/2021 z 10. decembra 2021 plynúť od 27. januára 2022 skúšobná doba podmienčného odkladu výkonu trestu odňatia slobody, odsúdený sa už o pár dní dopustil ďalšej trestnej činnosti, za spáchanie ktorej sudca pre prípravné konania uložil alternatívny trest v podobe trestu povinnej práce v maximálnej možnej výmere tristo hodín a peňažného trestu vo výške 600,- eur, ktorý odsúdený zaplatil, avšak k výkonu trestu povinnej práce nedošlo, nakoľko výrok o treste bol zrušený rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 3To/67/2022 - 313 zo 4. októbra 2022.

11. Preskúmaním konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia sťažnostný súd zistil, že toto bolo vykonané v súlade so zákonom, keď prvostupňový súd nariadil a vykonal verejné zasadnutie,

na ktorom vypočul procesné strany, oboznámil listinné dôkazy a dal odsúdenému možnosť dostatočne realizovať jeho práva, ktoré mu vyplývajú z ustanovení Trestného poriadku.

12. Pokiaľ ide o správnosť napadnutého výroku, sťažnostný súd je názoru, že skutočnosti uvedené v napadnutom uznesení neumožňujú v prípade odsúdeného vyhovieť jeho návrhu na podmiennečné prepustenie. Zistenia a závery, ktoré v odôvodnení napadnutého uznesenia uvádza prvostupňový súd, a ktoré sú uvedené v tomto uznesení v odseku 9, považuje sťažnostný súd za relevantné, ktoré sú rozhodujúce pre vyvodenie záveru o tom, či čiastočný výkon trestu odňatia slobody splnil svoj účel do tej miery, aby bolo možné rozhodnúť o tom, že odsúdený nebude vo výkone tohto trestu odňatia slobody naďalej pokračovať.

13. Sťažnostný súd v súvislosti so sťažnostnými námietkami odsúdeného uvádza, že u odsúdeného s ohľadom na jeho hodnotenie badať určité polepšenie, to však nepostačuje na konštatovanie, že u odsúdeného je možné očakávať, že na slobode povedie riadny život, najmä s ohľadom na jeho predchádzajúci život a trestnú minulosť. Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania.

14. Pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti. Posúdenie otázky možnej recidívy je vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, no pri skúmaní tejto miery sa vychádza z objektívnych kritérií, medzi ktoré patrí predchádzajúci spôsob života odsúdeného i jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti.

15. Sťažnostný súd zdôrazňuje, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje právny nárok, podmiennečné prepustenie je na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť riziko recidívy.

16. Sťažnostný súd v tejto súvislosti poukazuje na resocializačnú prognózu odsúdeného, ktorá sa javí ako menej priaznivá, na opakované páchanie rôznorodej trestnej činnosti (7 záznamov v registri trestov a 17 záznamov v Centrálnnej evidencii správnych deliktov a priestupkov) a na skutočnosť, že už bolo na odsúdeného pôsobené nepodmiennečným trestom odňatia slobody. Je nevyhnutné tiež zohľadniť, že odsúdenému boli poskytnuté viaceré šance, a to v podobe podmiennečných trestov odňatia slobody alebo podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, ktoré nevyužil, a opätovne sa dopúšťal ďalšej trestnej činnosti.

17. Mnohopočetná recidíva odsúdeného nepochybne svedčí v prospech záveru, že predchádzajúce trestné stíhania, odsúdenia ani uložené tresty na odsúdeného zjavne nemali požadovaný preventívny a resocializačný účinok, keďže mu nebránili v ďalšom páchaní úmyselnej trestnej činnosti. Dôvody, pre ktoré nebolo vyhovené žiadosti odsúdeného viaznu najmä v jeho osobnosti, ktorá právom vyvoláva zreteľnú obavu z recidívy jeho protiprávneho správania sa v prípade jeho podmiennečného prepustenia. Odsúdený už bol v minulosti podmiennečne prepustený, a ani v skúšobnej dobe, keby mohol preukázať, že si dokáže plniť povinnosti riadneho občana aj mimo ústavu, nebude sa dopúšťať protiprávnej činnosti, riadne sa zamestná a bude si zodpovedne plniť svoje zákonné občianske povinnosti, nevedol riadny život a bol mu nariadený zvyšok trestu odňatia slobody dovykonať. Niet prečo sa potom domnievať, že ďalšie podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody už splní svoj zákonom sledovaný účel, keď tento účel nebol doposiaľ naplnený žiadnym z uložených a odsúdeným vykonaných trestov. Sťažnostný súd teda nemá v osobe odsúdeného pre jeho zjavné kriminálne sklony záruku, že sa opätovne nedopustí protiprávneho konania a bude na slobode viesť riadny život. Ani z aktualizovaného hodnotenia odsúdeného nezistil sťažnostný súd také skutočnosti, ktoré by rozptýlili vyššie uvedené obavy súdu z protiprávneho konania odsúdeného v prípade jeho podmiennečného prepustenia.

18. V závere sťažnostný súd konštatuje, že skutočnosť, že súdom uložené tresty za predchádzajúcu trestnú činnosť už odsúdený vykonal, nebráni tomu, aby sa pri hodnotení osoby odsúdeného prizeral na skutočnosť, že sa dopustil porušenia právneho poriadku a aby z toho vyvodil príslušné závery z hľadiska jeho vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným Trestným zákonom.

19. V prípade odsúdeného prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti. Je tak v záujme dovŕšenia nápravy odsúdeného a splnenia účelu uloženého trestu odňatia slobody, aby tento ďalej vykonával.

20. S poukazom na vyššie uvedené, sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.